

QUICK SCAN NAAR POTENTIËLE KNELPUNTEN IV3-MODEL 2023 TAAKVELDEN JEUGD EN WMO

**KLANT
KENMERK
AUTEUR(S)
DATUM
VERSIE**

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
003274
Roel van Weert
20 oktober 2022
Definitief

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Bevindingen	4
2.1	Bevindingen inspanningsgericht	4
2.2	Bevindingen outputgericht	4
2.3	Bevindingen taakgericht	4
2.4	Bevindingen pgb	5
3	Adviezen	6

---

1 Inleiding

Het Iv3-model 2023 is ingrijpend veranderd ten opzichte van het model 2022¹. De aanpassingen betreffen een verfijning van de taakvelden van het sociaal domein, en ook enkele verschuivingen van taken binnen deze taakvelden. Voor zowel de begroting 2023 als de jaarrekening 2023 is het verplicht de nieuwe gedetailleerde taakvelden Wmo en Jeugd te gebruiken.

De ministeries van VWS en BZK willen graag zicht op de issues waar gemeenten mogelijk tegenaan gaan lopen bij het gebruiken /implementeren van het aangepaste Iv3-model. Met dit inzicht kunnen de ministeries een eventuele ondersteuningsstructuur verder vormgeven. Om deze reden hebben de ministeries Significant Public gevraagd om een quick scan uit te voeren onder enkele gemeente om een beeld te vormen van de potentiële knelpunten die worden ervaren.

Significant heeft in haar quick scan gesproken met de gemeenten Almere, Amersfoort, Heerlen, Leeuwarden en Zwolle. Deze gemeenten maken gebruik van, een mix van, inspannings-, output- en taakgericht uitvoeringsvarianten². Hiernaast heeft Significant gesproken met het Ketenbureau i-Sociaal Domein. In de interviews hebben we met contactpersonen van de gemeenten gesproken die betrokken zijn bij de aanlevering van de Iv3 informatie van de betreffende gemeenten. In de interviews hebben we stil gestaan bij de volgende topics:

- a. In welke mate kan de gemeente de nieuwe taakvelden koppelen met interne data?
  - i. Maatwerk Jeugd: van 2 naar 12 taakvelden;
  - ii. Maatwerk Wmo: van 2 naar 6 taakvelden;
  - iii. Taakveld Volksgezondheid: actualisatie van taakvelden.
- b. Welke aanpassingen zijn eventueel nodig in het berichtenverkeer?
- c. In welke mate heeft de gemeente (extra) informatie nodig van de aanbieders om de nieuwe taakvelden te kunnen koppelen?
- d. Welke (overige) knelpunten worden verwacht bij het toepassen van deze velden in de begroting en jaarrekening?
- e. Wat zijn de consequenties van deze knelpunten?
- f. Wat kan helpen bij het wegnemen van deze knelpunten? Waaraan is behoefte?

In dit rapport beschrijven wij in hoofdstuk 2 onze bevindingen naar aanleiding van de gesprekken waarna wij in hoofdstuk 3 enkele adviezen geven voor de verdere implementatie.

---

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/richtlijnen/2015/10/02/iv3-informatievoorschrift-gemeenten-en-gemeenschappelijke-regelingen>

² <https://i-sociaaldomein.nl/wiki/view/5673e772-ea76-45db-86d3-318b79bfbea3/drie-uitvoeringsvarianten>

---

2 Bevindingen

De gesproken gemeenten gaven allemaal aan op dit moment druk bezig te zijn met de vertaling naar de nieuwe lv3 taakvelden en nog niet klaar waren met alle voorbereidingen. In dit hoofdstuk beschrijven wij per uitvoeringsvariant en de pgb de knelpunten die door de gemeenten zijn genoemd en de daarbij behorende ondersteuningsbehoefte.

2.1 Bevindingen inspanningsgericht

De gesproken gemeenten gaven aan dat ze bij producten die inspanningsgericht zijn ingekocht *geen knelpunten verwachten/ervaren*. Als hulpmiddel vinden ze de gepubliceerde koppeltabel 'Koppeling lv3-taakvelden-productcodes Jeugd 2023'³ erg behulpzaam. Al waren niet alle gemeenten die we gesproken hadden op de hoogte van deze tabel. De gemeenten gaven aan dat ze een koppeltabel voor de Wmo producten ook wenselijk vinden als hulpmiddel. Deze koppeltabellen zouden wel jaarlijks, met het publiceren van de nieuwe productcodelijsten, onderhouden moeten worden. Het Ketenbureau gaf hiernaast aan dat er ook gemeenten zijn met een eigen productindeling waardoor deze gemeenten zelf de vertaalslag moeten maken.

2.2 Bevindingen outputgericht

De gesproken gemeenten gaven aan dat ze veel outputgericht producten goed kunnen koppelen aan de lv3 taakvelden en ervaren *geen grote knelpunten*. Dit kan mede op basis van de eerdergenoemde koppeltabel, maar soms was de koppeltabel niet passend voor de lokale situatie en moet de gemeente de koppeling zelf maken. Er zijn ook enkele outputgerichte producten die meer dan één lv3 taakveld kunnen omvatten. De gemeenten krijgen van de aanbieders alleen informatie over hoeveel arrangementen of trajecten zijn ingezet en niet de onderliggende ureninzet waardoor een splitsing niet direct te maken is. Gemeenten hebben verschillende ideeën hoe ze met deze trajecten om willen gaan. Sommige gemeenten kiezen ervoor om deze producten niet te splitsen naar meerdere taakvelden en koppelen het arrangement aan het meest dominante taakveld. Andere gemeenten stellen, op basis van de oude inspanningsgerichte productindeling, een verdeelsleutel op om bijvoorbeeld binnen een Wmo arrangement het taakveld 'hulp in het huishouden' te splitsen van het taakveld begeleiding. Een gemeente gaf hiernaast aan dat ze binnen de regio voorlopige afspraken hebben gemaakt om een traject waar verblijfs- en ambulante taakvelden inzitten te koppelen aan het generieke taakveld 'overige maatwerkarrangementen'. Dit laatste is echter niet in lijn met de lv3 werkwijze. Gemeenten mogen een taakveld benaderen en hoe deze benadering tot stand komt, is aan de gemeente. Maar de benadering moet wel gebaseerd zijn op objectieve gegevens⁴.

2.3 Bevindingen taakgericht

De gesproken gemeenten die taakgericht inkopen geven aan *grote knelpunten* te ervaren met de nieuwe lv3 taakvelden. Gemeenten hebben bewust gekozen in hun sturingsfilosofie om de budgetten te ontschotten en sturen hun aanbieders niet op de onderliggende producten maar op een totaalbudget. De gemeenten hebben vaak nog wel zicht op het aantal cliënten (eventueel onderverdeeld naar producten die een aanbieder heeft gedefinieerd), maar geen zicht op de uitgaven per cliënt. In de gemeentelijke begroting wordt het lumpsum budget vaak niet verdeeld in meerdere kostenplaatsen. Een verdere uitsplitsing van de lumpsum budgetten vinden de gemeente vaak niet wenselijk/passend bij de sturingsfilosofie en het contract met de aanbieder. Enkele gemeenten geven aan dat ze voor de nieuwe lv3

---

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/richtlijnen/2015/10/02/lv3-informatievoorschrift-gemeenten-en-gemeenschappelijke-regelingen>

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/richtlijnen/2015/10/02/lv3-informatievoorschrift-gemeenten-en-gemeenschappelijke-regelingen/Veel+gestelde+vragen+verfijning+lv3+Wmo+en+Jeugd+---+versie+1-20220929.pdf>

---

indeling het lumpsum budget gaan verdelen op basis van een oude verdeelsleutel (ieder lumpsum budget is bij de eerste contractering vaak initieel opgebouwd aan de hand van het aantal cliënten x het aantal oude producten). Andere gemeenten gaven aan niet een verdere verdeling te kunnen maken en aan het overwegen zijn om het lumpsum budget aan een 'overig' taakveld te koppelen. Dit laatste is niet in lijn met de Iv3 werkwijze. In de 'veel gestelde vragen verfijning Iv3 Jeugd en Wmo'⁴ wordt expliciet aangegeven dat gemeenten een objectieve benadering moeten kiezen om deze budgetten uit te splitsen naar de taakvelden.

2.4 Bevindingen pgb

De gesproken gemeenten waren nog niet gestart met de vertaling van de pgb's naar de Iv3 taakvelden. De gemeenten vroegen zich wel af of het mogelijk is dat de SVB in de informatie aanleveringen over de pgb's naar gemeenten ook een uitsplitsing kunnen maken naar de Iv3 taakvelden. Dat maakt de koppeling voor de gemeenten in haar administratie eenvoudiger. Op dit moment wordt het systeem pgb 2.0 krijgen ingevoerd waarmee gemeenten inzicht krijgen in de activiteiten die worden ingekocht. Hierdoor wordt het voor de gemeenten eenvoudig om deze koppeling te maken.⁵

---

⁵ <https://vng.nl/projecten/ontwikkeling-en-implementatie-pgb-20>

---

3 Adviezen

Op basis van de bevindingen uit hoofdstuk 2 hebben wij de volgende adviezen opgesteld om gemeenten te ondersteunen bij het implementeren van de nieuwe lv3 taakvelden.

1. *Stel een koppeltabel op voor de Wmo producten van de landelijke productcodelijst*
Met behulp van deze koppeltabel kunnen gemeenten die Wmo ondersteuning of jeugdzorg op een inspannings- of outputgerichte manier ingekocht hebben ook eenvoudig hun producten koppelen aan de taakvelden
2. *Stel een koppeltabel op voor de activiteiten waarover gerapporteerd wordt in het systeem pgb 2.0*
Gemeenten kunnen op basis van deze toevoeging relatief eenvoudig de pgb's verdelen over de taakvelden.
3. *Organiseer kennissessies 'goede voorbeelden outputgericht'*
Bij een deel van de outputgerichte producten die meer dan een taakveld omvatten wordt de koppeling aan de taakvelden niet altijd zuiver verdeeld. Dit kan als gevolg hebben dat dat aangeleverde data een wisselende kwaliteit heeft omdat verschillende definities worden gehanteerd. Gemeenten zijn op dit moment (individueel) bezig om een werkwijze te ontwikkelen voor de aanlevering van de begroting op 15 november. Het kan daarom interessant zijn om eind 2022 enkele kennissessies te organiseren waarin gemeenten goede voorbeelden van de vertaalslag met elkaar delen. Met behulp van de kennissessies kunnen gemeenten leren van elkaars ervaringen en onderzoeken of ze op basis van deze inzichten een nog betere aanlevering van de lv3 taakvelden kunnen bewerkstelligen.
4. *Organiseer kennissessies 'goede voorbeelden taakgericht'*
Wij merken dat de gesproken gemeenten bij taakgerichte budgetten worstelen met de nieuwe taakvelden. Dit heeft mogelijk als gevolg dat de data van deze gemeente minder betrouwbaar is⁶. In essentie willen gemeenten bij taakgerichte bekostiging sturen op de transformatietaak die de gecontracteerde aanbieder heeft gekregen zonder daarbij op cliëntniveau te weten wat de geleverde zorg/ondersteuning is. De gecontracteerde zorgaanbieder heeft vaak wel, tot een bepaald niveau, dit inzicht voor haar eigen bedrijfsvoering. Aanbieders in de jeugdhulp dienen hiernaast ook periodiek beleidsinformatie aan te leveren aan het CBS⁷ waarin ook over de hulpvorm per jeugdige wordt gerapporteerd (al sluit deze hulpvorm niet 1-op-1 aan op de taakvelden). Gemeenten die taakgericht bekostigen hebben vaak in hun contracten bewust geen afspraken gemaakt om informatie op productniveau met elkaar uit te wisselen omdat ze primair willen sturen op het 'wat' en niet op het 'hoe'. De uitdaging voor gemeenten die taakgericht bekostigen is hoe ze tot een objectieve benadering komen van het verdelen van het lumpsum budget aan de taakvelden. Dit kan bijvoorbeeld op basis van historie (oude pxq informatie waarvan de aannames periodiek worden bijgesteld) of op basisinformatie uit managementrapportages van de aanbieder. Maar als deze informatie bij een gemeente verouderd en/of niet aanwezig is dan moet de gemeente onderzoeken hoe ze de verdeling van de taakvelden het beste kan benaderen. Door het organiseren van enkele kennissessies kunnen gemeenten leren van elkaars benaderingen en onderzoeken of ze op basis van de inzichten uit de kennissessies een betere benadering van de lv3 taakvelden kunnen uitwerken.
5. *Voeg de verfijnde informatievoorschriften van de QenA toe aan het lv3 informatievoorschrift*
In de QenA wordt een verfijning gegeven van de spelregel hoe gemeenten de toedeling aan de taakvelden moeten maken als ze bijvoorbeeld taakgericht werken. Het is zinvol om deze informatie ook toe te voegen aan het informatievoorschrift zodat het informatievoorschrift het hoofddocument blijft met alle spelregens van de lv3 aanlevering.

---

⁶ Volgens de Monitor Gemeentelijke Inkoop Sociaal Domein 2022 hebben 108 gemeenten een deel van de jeugdzorg of Wmo taakgericht gecontracteerd.

⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2015/09/23/informatieprotocol-beleidsinformatie-jeugd>

-
6. *Gebruik de communicatiekanalen van het Ketenbureau met informatie over de implementatie*
Niet iedere gemeente was op de hoogte van de reeds aanwezige koppeltabel en de vraag is of gemeenten ook de onlangs gepubliceerde QenA weten te vinden. Het valt te overwegen om naast het reguliere communicatiekanaal op de website van de rijksoverheid⁸ de ondersteuningsproducten en QenA ook te publiceren op de website van het Ketenbureau i-Sociaal Domein (<https://i-sociaaldomein.nl>) zodat een bredere doelgroep geïnformeerd wordt/is over de ontwikkelingen rondom de Iv3 aanlevering.
7. *Onderzoek de mogelijkheden van contractstandaarden*
Tot slot valt te overwegen om in gesprek te gaan met de community contractstandaarden van het Ketenbureau i-Sociaal Domein⁹ over het opstellen van contractstandaarden rondom de informatiewensen van gemeenten aan aanbieders in kader van de Iv3. Op deze manier kan, mits er een gedeelde wens en draagvlak is, een contractstandaard worden ontwikkeld met een aanleverprotocol voor het aanleveren van Iv3 informatie per uitvoeringsvariant (indien van toepassing). Dit voorkomt dat aanbieders die contracten hebben met meerdere gemeenten op verschillende manieren informatie moeten uitwisselen met gemeenten in het kader van de Iv3.

---

⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/richtlijnen/2015/10/02/iv3-informatievoorschrift-gemeenten-en-gemeenschappelijke-regelingen>

⁹ <https://i-sociaaldomein.nl/groups/view/de2f8d5b-47c7-42e5-b411-d4d7f018269f/contractstandaarden-jeugd>